

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

892

Vragen van het lid **Arib** (PvdA) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het te veel inkopen van vaccins tegen Influenza H1N1*. (Ingezonden 5 oktober 2009)

1
Is het waar dat u veel teveel vaccins tegen Influenza H1N1 heeft ingekocht?¹

2
Is het waar dat de Gezondheidsraad op 8 mei 2009 concludeerde dat er nog onvoldoende gegevens waren voor beoordeling van de epidemiologische situatie en in het tweede rapport van de Gezondheidsraad van 17 augustus werd geconcludeerd dat alleen vaccinatie van risicogroepen en medisch personeel zinvol is?

3
Is het waar dat u op 18 juni eerst naar buiten heeft gebracht dat u het advies van de Gezondheidsraad wilde afwachten alvorens een beslissing te nemen over de hoeveelheid aan te kopen vaccins, maar 's avonds een persbericht doet uitgaan waarin wordt gemeld dat er 34 miljoen vaccins zijn aangekocht?

4
Wat is de procedure bij een dergelijke omvangrijke aankoop van vaccins? Op welke gronden wordt de beslissing genomen? Op grond van welke informatie en welke adviezen?

Kan uiteengezet worden in welke mate de verschillende informatie en adviezen die bij de aankoop van het vaccin tegen Influenza H1N1 beschikbaar waren een rol hebben gespeeld en welke informatie c.q. adviezen een doorslaggevende rol hebben gespeeld bij de beslissing om 34 miljoen vaccins aan te kopen?

5
Hoeveel van de 34 miljoen vaccins zullen worden gebruikt? Wat gebeurt er met de overgebleven vaccins? Zijn er mogelijkheden deze door te verkopen? Zo ja, wanneer en aan wie?

6
Kan worden toegelicht welk bedrag verloren gaat als de vaccins niet kunnen worden doorverkocht?

¹ NRC Next, 29 september 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 8 december 2009)

1
Nee. Op het moment van beslissen was onbekend op welke manier de pandemie zich zou ontwikkelen. De berichten uit met name Mexico waren alarmerend en de juiste impact van de pandemie kon op dat moment niet worden ingeschat. Met de kennis die op dat moment aanwezig was heb ik de politieke keuze gemaakt om voldoende vaccin te bestellen om de gehele Nederlandse bevolking te

kunnen vaccineren, mocht dat nodig zijn. Van het begin af aan heb ik ingecaluleerd dat vaccinatie van de gehele bevolking mogelijk niet nodig zou zijn. Omdat op dat moment niet was aan te geven dat voor bepaalde groepen van de bevolking vaccinatie overbodig was, heb ik ervoor gekozen vaccin voor de hele bevolking aan te schaffen.

2
Nee. De gezondheidsraad heeft mij twee beleidsopties gegeven: «In deze situatie van onzekerheid zijn er verschillende beleidsopties: 1) afwachtend beleid, totdat meer bekend is over het risico dat het Mexicaanse griepvirus aan de basis staat van een pandemie, en 2) nu al inzetten op aanschaf van een vaccin gericht tegen het virus. Met de eerste optie bespaart men nu geld; nadeel van deze optie is dat een latere – eventueel toch noodzakelijke – bestelling, te laat geleverd wordt of zelfs in het geheel niet meer mogelijk is. Een voordeel van de tweede beleids optie is de rust en zekerheid dat er in een situatie van onzekerheid alles gedaan is, dat redelijkerwijs mogelijk is, om een ernstig gezondheidsrisico binnen de perken te houden. Om te vermijden dat geld besteed wordt aan een vaccin dat niet gebruikt hoeft te worden, zou kunnen worden overwogen om de aanschaf, indien mogelijk, zodanig te regelen dat het voor dit vaccin te gebruiken antigeen (virus) kan worden ingewisseld voor een ander antigeen,

mocht zich een dreiging van een pandemie door een ander griepvirus voordoen.»

De Gezondheidsraad geeft in feite aan dat wachten op meer gegevens over deze griep het risico kon geven dat we als land niet meer in staat zouden zijn om vaccins aan te schaffen. Ik heb na ampele overweging voor het uit voorzorg aanschaffen van vaccin gekozen. De omvang van de voorraad heb ik – bij gebrek aan overtuigend wetenschappelijk bewijs voor het tegendeel – bepaald op de totale Nederlandse bevolking.

3

Ik heb op 18 juni jl. de Tweede Kamer een brief geschreven waarin ik het volgende meedeelde: «Hierbij informeer ik u dat ik deze week contracten zal sluiten met vaccinfabrikanten voor de levering van vaccins tegen de Nieuwe Influenza A (H1N1) voor de hele Nederlandse bevolking. ... Ik heb dan ook besloten totaal 34 miljoen vaccins aan te schaffen.»

In het persbericht liet ik het volgende weten: «Minister Klink heeft besloten 34 miljoen vaccins tegen Nieuwe Influenza A (H1N1) (voorheen Mexicaanse griep) aan te schaffen. Deze week sluit hij daarvoor contracten met vaccinfabrikanten.» Mijns inziens is de strekking van beide berichten gelijk.

4

Voor de aanschaf van bijvoorbeeld vaccins uit het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) bestaat een vaste procedure. De Gezondheidsraad (GR) adviseert mij om een vaccin wel of niet in het RVP op te nemen. De GR hanteert voor die advisering zeven vaste criteria. Op basis van het advies van de GR maak ik een keuze over opname in het RVP. Het Nederlands Vaccin Instituut (NVI) schaft het vaccin vervolgens aan, met in achtneming van de internationale aanbestedingsprocedures. Het vaccin wordt vervolgens opgenomen in het vaccinatieschema van het RVP. Deze procedure neemt meestal 1 tot 2 jaar in beslag. Zoals ik in mijn antwoord op vraag 2 heb aangegeven, is het advies van de GR van 8 mei voor mij een belangrijke basis geweest voor mijn beslissing en was het in dit geval noodzakelijk om snel te beslissen. Met oog op landsbelang heeft er daarom geen aanbesteding plaats

gevonden. Dit betekent dat de doorlooptijd hiervoor noodzakelijk korter was.

5 en 6

Ik ga ervan uit dat met de vaccinatie van de traditionele medische risicogroepen, de gezondheidswerkers en de gezonde zwangeren in het 2e en 3e trimester van hun zwangerschap ca. 10 miljoen vaccins gemoeid zijn. Verder verwacht ik dat voor de vaccinatie van de kinderen van 6 maanden tot en met 4 jaar én voor de huisgenoten van kinderen tot en met 5 maanden ongeveer 1,4 miljoen vaccins nodig zijn. Tevens heb ik vaccins voor de Nederlandse Antillen en Aruba gereserveerd. Het gaat daarbij om 300.000 doses. Gelet op de onzekerheden waarmee de vaccinatiecampagne en het verloop van de griepvaccinatie omgeven zijn, zijn deze getallen met een grote onzekerheidsmarge omgeven. Het zou dus prematuur zijn om nu reeds te concluderen dat er ongeveer 22 miljoen doses vaccin overtoollig zijn.

Inmiddels hebben zich landen gemeld die geïnteresseerd zijn om vaccin over te nemen. Ook de Europese Commissie speelt een belangrijke rol bij het samenbrengen van aanbod en vraag van vaccin. Zoals u bekend is, is er in de contracten met de fabrikanten expliciet rekening gehouden met de mogelijkheid om vaccin door te verkopen. Ik kan nu niet inschatten welk deel doorverkocht zal worden en welk deel niet. Bovendien zijn er afspraken met de industrie over het niet openbaar maken van de vaccinprijs. Ik ben bereid om de Vaste Kamercommissie VWS in een besloten, vertrouwelijke bijeenkomst over de vaccinprijs te informeren.